

## FOTOIMPRESSIE OPEN JOODSE HUIZEN | HUIZEN VAN VERZET 2 mei 2026

We hadden deze elfde editie van Open Joodse Huizen in Hoorn dertien vertellingen op dertien verschillende locaties. Voor het eerst is ervoor gekozen het evenement op een zaterdag te organiseren. Het weer werkte volop mee en dankzij goede voorpubliciteit konden we deze dag een recordaantal bezoekers noteren: 600.



Al ruim voor 10.30 uur melden de eerste bezoekers zich in huiskamerrestaurant The Spot aan de Dubbele Buurt. Voor het verhaal over het Joodse echtpaar David en Louisa Trompetter dat werd vermoord in Sobibór. En dat van hun dochter Regina, schoonzoon Louis en kleindochter Jet, die onderdoken en de oorlog overleefden. Het verhaal wordt verteld door de achterkleinzoon van David en Louisa. Diverse familieleden inclusief de kleindochter van David zijn aanwezig. Door de ramen van het restaurant wijd open te zetten, kunnen belangstellenden (onder wie burgemeester Jan Nieuwenburg en zijn vrouw) het verhaal toch volgen.



Het aansprekende verhaal van Hoorns jongste onderduikster, Flory Polak (*linker foto tweede van links met blauwe blouse*), trekt jaar in jaar uit grote belangstelling. Op Drieboomlaan 69 is het mudvol.

In de Merensstraat 78 moeten we helaas de op 21 april overleden spreekster Rita Mok missen. Zij zou het verhaal vertellen over haar overleden man Gerrie Mok, die als kleuter op deze plek was ondergedoken bij de familie Molenaar. Toen er een razzia kwam, werd Gerrie naar de overburen gestuurd, naar de familie Dol. In dit kinderrijke gezin gingen ze verstoppertje spelen en dat heeft Gerrie gered. Gelukkig hebben we voor Rita een vervanger kunnen vinden. Of liever gezegd twee: Arnoud Lansdaal, hoofdredacteur van het kwartaalblad van Oud Hoorn en aangetrouwd in de familie Dol en zijn zwager Harry Dol.

Lekker druk is het in de Montessorischool waar Christa van Hees het aangrijpende verhaal vertelt van de onderduikers van Abraham en Elisabeth van den Berge, met voor de Joodse baby Loekie een goede afloop, maar voor Abraham en de Joodse onderduikers van Abraham en Elisabeth een fatale afloop. Het is in deze school dat Abraham tijdens de les wordt gearresteerd. Bezoekers lopen langs de plaquette die in 1947 ter herinnering aan hem werd geplaatst. In het publiek een achternicht en achterneef van Elly Smit-van Huiden, die samen met haar Joodse man Nico tegelijk met Abraham wordt gearresteerd. Zij worden vrijwel direct gedeporteerd en in Auschwitz vermoord. Achternicht Sandra (*middelste foto*) heeft een zilveren schaal mee, die haar oudtante vermoedelijk bij kennissen of vrienden in bewaring heeft gegeven.



De oudste verteller van deze dag is Mary Wils (1933). In het huis waar zij opgroeide (*foto rechts*), vertelt ze over haar vader: verzetsman Mechiel Wils. Ze vingen Joodse onderduikers op, maar haar vader had ook de benodigde officiële stempels om persoonsbewijzen te kunnen vervalsen.

Voor het eerst kan het verhaal van verzetsvrouw Trien de Haan worden verteld op de plek waar Trien, haar man Bart en dochter Nellie woonden en onderduikers opvingen: Noorderstraat 12. Achterneef Bart Lankester (*linkerfoto op de rug*) vertelt het verhaal van verzetsvrouw Trien de Haan over wie hij een boek schreef. Deze links-socialistische strijder voor vrouwen- en arbeidsrechten belandde in kamp Ravensbrück. Tijdens haar driejarige gevangenschap schreef ze gedichten, die haar medegevangenen moed en hoop gaven.



In de binnentuin van het Dijklander ziekenhuis (*foto's boven: midden en rechts*), bij het monument voor Odile Moereels, zijn de stoelen niet aan te slepen. Met verve verhaalt achterneef Robert van Venetië over zijn moedige tante, die al in de Eerste Wereldoorlog aan het front hielp en tijdens de Tweede Wereldoorlog directrice was van het stadsziekenhuis in Hoorn. Hier nam ze Joodse verpleegsters in dienst die zo de oorlog overleefden.

In het middagprogramma verplaatst de stroom bezoekers zich naar het Grote Oost, Kleine Oost en Kerkplein. Veel belangstellenden bezoeken met programmaboekje in de hand meerdere vertellingen.



In het voormalige hoofdkwartier van de Duitsers, op Grote Oost 6 (*foto's rechts*), vertelt Wil Eiting met veel invoelingsvermogen het verhaal van de dappere vriendinnen Dieuw van Vliet en Aaf Dell. In hun conciërgewoning, verbonden met het hoofdkwartier van de Duitsers, verbergen de twee vriendinnen diverse onderduikers. Aaf belandt door haar verzetsactiviteiten in kamp Ravensbrück, dat ze - sterk vermagerd, maar geestelijk ongebroken - overleeft.

Op Grote Oost 35 (*foto midden*), waar Gré Visser en haar man Jan tijdens de oorlog tientallen onderduikers opvingen, kan er geen mens meer bij. Hier moeten we sommige bezoekers teleurstellen; gelukkig zijn er op loopafstand nog twee vertellingen. Hier, in de stripwinkel, waar haar grootouders tijdens de oorlog een woninginrichtingswinkel hadden, vertelt kleindochter Francis Spielman over haar moedige grootmoeder, die iets verderop levensgroot op een expositie (*foto midden*) is te bewonderen.



In een overvolle Boterhal delen dochters Marly (met rood broekpak) en Germaine (linkerfoto) hun herinneringen aan hun ouders: Georges en Henny Trigallez-Schat. Beiden zaten in de knokploeg Hoorn. Henny, toen nog verloofd met Georges, was de enige vrouw in het gewapende verzet.

Aansluitend aan het verhaal van Marly en Germaine is er een preview van de dansvoorstelling over hun moeder. Dansers van De Dansonderneming (foto rechts) geven een voorproefje van de voorstelling HENNY, die ze op 4 mei na afloop van de Dodenherdenking in de Oosterkerk geven.

Een paar honderd meter verderop vertelt Wim van Hees het relaas over de geheime afliuisterpost en telefooncentrale Post Poddie. Deze centrale - eerst in de Oosterpoort, later in het geheime ruimte op Kleine Oost 37 was een onmisbare schakel voor het verzet in Noord-Holland. De post was verborgen in het huis van Jo en Marie Iepenga. In het publiek bevinden zich de schoondochter en kleindochter van Jo en Marie (linker foto, tweede en derde van rechts), evenals wethouder Rene Assendelft (rechterfoto, links).



De laatste twee vertellingen van deze dag gaan over de moedige marechassee Izaak Adriaanse en verzetsman van het eerste uur Wim Pommerel.

Op het bureau van de marechassee op Grote Oost 53 (foto links) hield commandant Adriaanse onder de vloer wapens voor het verzet verborgen. Op de Geldelozeweg (foto rechts) onderhoudt kleinzoon Wim Pommerel zijn aandachtige gehoor met het verhaal van zijn grootvader Wim Pommerel, die op 6 april 1945 door de Duitsers als willekeurig slachtoffer werd geëxecuteerd uit wraak voor de dood van een Duitse militair. Buiten voor de deur van Geldelozeweg 49 ligt de vorig jaar onthulde struikelsteen voor Wim Pommerel. Wim's zoon Cor speelde een onmisbare rol bij de geheime telefooncentrale Post Poddie.

